

לזכרו נצח מורינו ר' ישראל בער אודסר בו ר' אייזיק שלמה זצ"ל

ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא ... (דברים לא, יח)
עקר גאֵלת מצרים, וכן הגאֵלה האחרונה שאנו מקוים ומצפים אליה בכל יום, עקר כל הגאֵלות הם על ידי משה, שהוא הדעת, כי מה שהיה הוא שיהיה, שהוא בחינת הצדיק האמת שבכל דור, שהוא בחינת משה, שעל ידו עקר המשכת הדעת בכל דור ודור. אבל מחמת קלקול הדור נתעלמין המחין, ועל ידי זה נסתר ונתעלם הדעת של הצדיק האמת בכמה הסתרות שבתוך הסתרות; ואף על פי שהדעת לפני העיניים, אף על פי כן אין רואין אותו מחמת רבוי ההסתרות וההעלמות, והעקר על ידי עצם המחלקת והקטגוריא שבין התלמידי חכמים בעצמן, כידוע כאב ונגע המספחת הזאת של רבוי המחלקת שבכל דור ודור, בפרט עתה באחרית הימים האלה, שהתגברה ההסתרה שבתוך ההסתרה מאד מאד, בבחינת "ואנכי הסתר אסתיר וכיו"ו.

וכל הקשיות והמבוכות שקשה לכל אחד על צדיקי אמת וכשרי הדור, הכל נמשך מבחינת תעלומות המחין הני"ל, ועל ידי זה עקר בחירתו, כי עקר הבחירה הוא על ידי שאין מבינים תכף לתרץ בשלמות כל הקשיות והמבוכות שיש לכל אחד על צדיקי אמת ותלמידיהם, כי אם היה מבין כל אחד ורואה בדעתו מיד עצם האמת וגדלת מעלתם וצדקתם, ואיך הוא יכול לזכות לכל טוב אמתו ונצחי על ידם, בודאי היה הולך ורץ על ידי ועל רגליו להתקרב אליהם ולהתאבק בעפר רגליהם. אך מחמת שהאמת נתעלם ונסתר מאד מאד, ורבו החולקים שאומרים מה שאומרים, עד שמכניסים בלב כל החפצים להתקרב כמה וכמה קשיות ומבוכות ובלבולים, ובוה תלוי כל בחירתו, כי כשם שעקר הבחירה בכלל הוא רק על ידי שאין מבינים לתרץ הקשיא של הידיעה והבחירה, כמבאר בפנים, כמוכן הוא בכל הקשיות והמבוכות שיש לכל אחד בפרטיות, שעקר הבחירה הוא על ידי זה שאין מבינין זה השכל לתרץ כל הקשיות שקשה לו על צדיקי וכשרי אמת כני"ל.

(כוכבי אור – שיחות וספורים ממוהרני"ת ז"ל - סד)

סיפור

פעם בשעת דחקו של מוהרני"ת היה שהגיע יריד האחרון של ערב פסח ועוד לא היה לו צרכי פסח. ובכן בהשכמה יום זה עוד קדם התפלה התחילה וזגתו דישעל עליה השלום להתאונן לפניו על זה, בהצעות טענותיה הנשמעות לו ומדאיבים את נפשו כל כך עד שעל זה העיד ואמר אחר כך לפני אנשי שלומנו: אוי היא למדה אותי פרק במרה שחורה. בכל זאת כשהגיע זמן התפלה חזק את עצמו בכל מיני התחזקות בכל עז ותעצומות באמונה ובטחון לדבק את עצמו בהשם יתברך, והתפלל תפלתו עד שאחר התפלה העיד הרי נחמן טולטשינער עליו שראה אותו בפנים צהבות ושמחים כמו שנתמלא חסרונו. וכן ביום זה היה יומא דשוקא בברסלב, שדרך אנשי ראריד סמוך לברסלב היא לבוא לשמה על היריד. ובאו אליו שנים או שלשה אנשים מאנשי שלומנו ונתנו לו סכום הגון ונתמלא חסרונו בכל מכל כל. והשעה שנתנו לו אמר הרי נחמן הני"ל שלא ראה בפניו שום שנוי של שמחה יתרה, בשביל שעוד קדם שבאו היה מלא בטחון חזק בהתמלאות החסרון כמנחם בכיסו, ואך אנשים אלו זכו להיות השלוחים למצוה רבה זו.

בטולטשין היה אחד הרי יוסיל הויזנער שזכה לשבות שבת אחד אצל רבנו ז"ל, והוא היה גם מעט מלמד בשפה רוסית וחשוב גם אצל שרים. ובכן היה מנכבדי העיר בעל דעה ודבריו נשמעים, ועל פיו נתמנה הרי יצחק בן מוהרני"ת ז"ל למנהל בהפאסט [הדואר] בטולטשין. אחר כך כשנתגבר המחלקת על אנשי שלומנו. ולהמתנגדים התר לעשות לאנשי שלומנו כל מה שלבם חפץ. וכל מי שלא קלל את מוהרני"ת ז"ל סימן שהוא גם כן ברסלב ומתן לקפח פרנסתו.

ובכן החלו המתנגדים לדבר על לב הרב ר' יוסיל שיקפח גם את פרנסת ר' יצחק הני"ל שהוא נוסע לאביו לברסלב. והרי יוסיל הני"ל דחה אותם בזה וכי בשביל שנוסע הוא לברסלב לאביו הוא אות שהוא ברסלב אין מזה ראייה, הוא סתם נוסע לכבוד אליו, והמתנגדים הכרחו לקבל דבריו. אמנם כשהגיע הזמן לנסע לאומן על ראש השנה אז היה באמת הרי יצחק הני"ל במצוקה, באם יסע לשמה אז יהיה הוכחה גדולה שהוא ברסלב ובכן הקדים לנסע לאביו מוהרני"ת ז"ל לשאל את פיו מה יעשה עכשיו על זה אמר לו אביו שהנסיעה לאומן על ראש השנה זה עולה על הכל ומחייבין זאת לקיים במסירות נפש. מובן שלא השיגו על שום דבר, ועל ראש השנה נסע

ובאמת אם היו המחין נתעלמין לגמרי בלי שום התגלות כלל, אזי בודאי לא היה אפשר בשום אופן להתקרב להשם יתברך ולצדיקי האמתיים; אך השם יתברך מלא רחמים, וחומל על עמו בכל דור ודור, ושולח ומאיר לנו התגלות הדעת נפלא על ידי חדושי תורה נפלאים ונוראים שממשיכין הצדיקי אמת בכל דור, ועל ידי זה יש בחירה, שמי שאינו רוצה להטעות את עצמו ומסתכל בעין האמת לאמתו, יכול על ידי זה לראות אמת נקדת האמת היכן שורה ולמי להתקרב.

ואם עדיין קשה לו כמה קשיות, הוא מבין שזה מכרח להיות, כי בודאי אי אפשר להבין ולהשיג בשלמות דעת הגבוה ממנו כל כך, שהוא דעת הצדיק האמת, כי כמו שאי אפשר להשיג דעת השם יתברך כביכול, כמוכן אי אפשר להשיג דעת הצדיק שגבוה מהשגת דעתו הרבה; אך על כל פנים מאחר שכבר האיר והתנוצץ לו בדעתו איזה התנוצצות מהדעת האמת של צדיקי אמת על ידי אור תורתם שהמשיכו בעולם, על ידי זה הוא מבין ויודע שראוי לו לרדף אחריהם ואחרי תלמידיהם האמתיים בכל כחו, כי עתה יש לו בחירה על ידי שראה מראה וזריחה מנפלאות דעתם ואמתתם, וכנגד זה הוא שומע הקשיות והמבוכות של החולקים, ובוה תלוי כל בחירתו, והבוחר יבחר. ובאמת עקר התגלות המחין מתעלומתו והמשכת המחין מבחינת מקיפין לפנימיים, שזה עקר שלמות השגת הדעת, אי אפשר לזכות לזה כי אם על ידי שירבה בתפלה, לצעק אל השם יתברך מאד בתפלות ותחנונים וצעקות ושועות דקדשה, ויזהר בנפשו לקדש שבעת הנרות, שהם העיניים, להיות עוצם עיניו באמת מראות ברע, והאזנים לשמע דברי חכמים ולהיות לו

אם אתה ואנין אפטר אלקא
ראנין גם אפטר אלקא

לאומן. עבר הראש השנה הבין הרי יצחק הנ"ל שלחזר לביתו אי אפשר לו הלא עכשיו בוודאי הוא מחסר פרנסה. ואשתו השניה גם כן הייתה מצד המתנגדים (שעליה אמר מוהר"ת אלו לא היה כבר מגרש מאשה הראשונה, היה מצוה עליו לגרשה), ועכשיו עוד לה טענה הנשמעת "פרנסה" אם כן עליו להיות נעונו בין אנשי שלומנו ולהיות פרוש מעסקי העולם הזה לגמרי, רק זאת לא ידע לאן יעשה דרכו ראשונה.

ובכן בא לאביו ז"ל לשפך לפניו את מרירות לבבו, ולבסוף שאל אותו לאיזה מקום לנסע בזה הרגע. מוהר"ת זצ"ל בגדל חכמתו וצדקתו הבין אחרת, ואמר לו אדרבא! שוב לביתך לטולטשין וישר לביתך, ואשתך כי תפער פיה בטענותיה וצעקותיה, אתה לא תענה דבר אך תשתק. כשתפריע לך מאיזה עסק שתעסק בביתך אל תפחד ממנה ולעזב את העסק. תאמר לה בעזות שאתה בעל הבית. כי תרים יד להכותך אתה תרם מטך. בקצור אמרים אל תירא ממנה כלל וכלל. ואם אודות פרנסה ה' רב להושיע. ובכן מהר הרי יצחק הנ"ל לקיים את דברי אביו וחזר לטולטשין וישר לביתו. ושם הכל כמו שאמר לו אביו ז"ל, אשתו החלה לצעק והוא שותק. מפריעה היא אותו מאיזה עסק שעסק, והוא עושה את שלו - "אני בעל הבית", מנסה היא להרים את ידה עליו, והוא הקדים נגדה עם הקאטשערע [מין מוט]. ומפרנסת הפאסט כמובן הסיח דעתו.

למחרתו בדרך הלכו ברחוב העיר, נפגש עם הרי יוסיל הנ"ל שזכה לשבות שבת אחד אצל רבנו ז"ל. ובכן אדרבה הוא התחיל לדבר עם הרי יצחק ושאל אותו בתמה, מדוע אינך בא אל הפאסט? אל תירא ואל תחת, שוב אל הפאסט והכל כמקדם. כשהגיע ערב יום הכפורים, מאימת יום הדין שהייתה באמת בדורות הקודמים על כל זרע ישראל מקטן ועד גדול, אשתו גם כן עשתה כזאת, ופייסה את בעלה הרי יצחק ז"ל, והכל לו שלום כקדם. מהר הבן יקיר זה להודיע כל זאת לאביו. אז אמר מוהר"ת ז"ל על דרך הלצה: הצלחה לאנשי שלומנו שיום הכפורים חל תמיד תכף אחר ראש השנה.

מכתב

(ספר אבי הנחל - חלק ב - מכתב עו)

למחמד עיני, שזכה להמשיך על עצמו הארת השכל של הצדיק האמת העמק והגבוה מאד שיכול להאיר גם בהנופלים מאד והרחוקים ביותר. לפעמים השכחה היא טובה גדולה מאד, כי יש הרבה דברים שצריכים לשכחם ולהעבירם מדעתו, כדי שלא יתבלבל ושלא יפול בדעתו על-ידם לגמרי, חס ושלום, וזהו עצה עמקה לזכור את התורה ולקיימה.

עצות ותפילות

יום כפור הוא כלליות כל ימות השנה, כי יום זה מחיה את ימי השנה כלה. ועל ידי קדשת יום הכפורים מתקן הלב, היינו שרצונותיו יהיו רק להשם יתברך. ועל ידי זה מתבטלים כל מיני מחלקת בגשמיות וברוחניות, ונעשה שלום. ועל ידי זה נמשכת שמחה לאדם (מתוך ספר עצות המבוארות - יום הכפורים, א).

וזכנו ברחמיך הרבים לקבל יום הכפורים הקדוש בקדשה גדולה ובשמחה רבה וחדוה עצומה. ואזכה לקיים כל החמשה עניים ביום הכפורים בתכלית השלמות כראוי, ולהתפלל כל החמשה תפלות ביום הכפורים בכונה עצומה ונוראה, ולהתודות בכל מיני ודוים, ולהתחרט על העבר בחרטה גמורה ולעזב באמת דרכי הרע ומחשבותי הרעות והמבלבלות, ולקבל עלי בקבלה חזקה ונכונה לבל אשוב עוד לכסלה, ולבל אעשה עוד הרע בעיניך כאשר עשיתי, ולשוב בתשובה שלמה לפניך באמת בשמחה ביראה ואהבה, ולבכות הרבה מתוך שמחה.

מלא רחמים, זכני לקדשת יום הכפורים האיום והנורא והנשגב מאד, כי הוא יום זה גדול וקדוש ונורא ואיום ואדיר, יום אחד בשנה אשר בחרת בו לעמך, לסלח עונותיהם ולכפר פשעיהם ביום הנורא הזה. רחם עלינו וזכנו לקבל יום הגדול והנורא הזה כראוי, ולשוב בתשובה שלמה באמת, באפן שתסלח ותמחל ותכפר לנו על כל חטאתינו ועונותינו ופשעינו העצומים והרבים והכבדים יותר מחל הים. ותעזרנו בזכות עצם קדשת היום הקדוש הזה, ובזכות התענית הקדוש של יום הנורא הזה, יום צום הכפורים, שנזכה על-ידי-זה להכניע אצלנו כל הרצונות אליך תתברך, להכניע ולשבר ולבטל כל מיני רצונות שלנו כנגד רצונך, עד שלא יהיה לנו שום רצון ולא שום תאוה כנגד רצונך כלל, באפן שנזכה להיות כרצונך תמיד, ולבלי לסור מרצונך ימין ושמאל, ועל-ידי-זה נזכה, שאתה ברחמיך תבטל רצון אחרים מפני רצוננו, ויתבטל מאתנו כל מיני מחלקת שבעולם, הן מחלקת מבני העולם, הן מחלקת שבעצמי, אשר עתה "אין שלום בעצמי מפני חטאתי".

וכל מה שאני רוצה לעשות איזה דבר שבקדשה יש לי מניעות רבות ועצומות בלי שעור, ועקר הוא מניעות המח והלב. והכל אזכה לבטל על-ידי התענית הקדוש של יום הכפורים הכלול מכל הימים של כל השנה, כמו שכתוב, גלמי ראו עיניך ועל ספרך כלם יכתבו ימים יצרו ולו אחד בהם. ודרשו רבותינו זכרונם לברכה, זה יום הכפורים. רחם עלינו וזכנו לשוב בתשובה שלמה באמת בכל השנה, ובפרט ביום הכפורים הקדוש, ועזרנו להתענות התענית של יום הכפורים בקדשה נוראה ועצומה ובשמחה וחדוה רבה באמת, באפן שאזכה על-ידי-זה לקדש עצמי מעתה ולידע איך להתנהג בענין התעניות בכל השנה כלה, ולהיות כרצונך הטוב באמת, למען לא אבוש ולא אכלם ולא אכשל לעולם ועד (לקוטי תפילות א - מתוך תפילה קג).

שיחות

(מרי ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

... הוי, אני קראתי שרבנו הקדוש לא אכל ולא טעם אפלו מים לפני התפלה, והיה לו כח כזה שהאכילה והשתיה היה כמו נבלה, כמו דבר שהוא לא טוב, שהוא אסור. רבנו הקדוש אמר: "מעולם לא שתיתי אפלו מים קדם התפלה", כל ימיו. הגוף רוצה לאכל, רוצה לישן, רבנו הקדוש אמר לו: "לא כרצונך; כרצוני!"

נהניתי מזה, ראיתי שרבנו הקדוש לא היה צריך מחצות לילה עד אחר התפלה, הוא לא טעם אפלו מים. אני ראיתי את זה, ראיתי גם-כן לקיים את זה, אני הייתי רגיל לא לשתות ולא לאכל מזמן חצות, אני התרגלתי וכבר זה היה אצלי דרך לעבודת השם. אני זוכר שזה נכנס בי כח כזה שלא רציתי לטעם לפני התפלה אפלו מים. אני עשיתי גם-כן כך, מעולם לא שתיתי אפלו מים לפני התפלה... רבנו הקדוש, אנחנו לא מבינים איך הוא חי. כתוב בשיחות בספר 'חיי מוהר"ן' שבליה האמא נתנה לרבנו איזה דבר לאכל והוא לא רצה, אז האמא אמרה לו: "אתה לא אוכל כלום, איך אתה יכול להיות אם אתה לא אוכל כלום?"

היא נתנה לו איזה דבר לאכל, מזונות וקפה, הוא טעם רק קצת, אז היא אמרה לו: "בני, איך יהיה לך כח לעבד השם?" אז הוא אמר לה: "אני יש לי כח אחר, אני מקבל כח רק מדברים אחרים, לא מאכילה. הכח שלי - החכמה תחיה את בעליה. אני חי מהחכמה תחיה, החכמה!" יש לו כח לזה כי יש לו חיות מ'החכמה תחיה את בעליה'.

"וגם יש אצלי אנשים כאלה שלא רוצים לטעם לפני התפלה כלל, הם חיים מדברים אחרים, לא מאכילה. כל החיות שלהם היא רק ב'החכמה תחיה את בעליה' והם חיים רק מהחכמה!" זה התורה הקדושה, זה החכמה האמתית. הם לא צריכים לאכל, אם יש 'לקוטי מוהר"ן' מרבנו הקדוש - כבר אין אכילה! אנחנו עם ישראל, יש לנו זכיה כזה שיש לנו רבי כזה שהוא מלמד אותנו לא לאכל ולא לשתות, רק לעבד השם. אנחנו מקבלים כח מ'החכמה תחיה את בעליה', לא מדברים אחרים, אנחנו מקבלים כח מ'החכמה תחיה את בעליה'... (ההמשך יבוא)

מאת הרב אריה חתומה שלי

אחינו בית ישראל

ונהר יוצא מעדן: זה בחינת צדיק יסוד עולם

(לקוטי מוהר"ן ב', ס"ו)

ונהר יוצא מעדן: הוא בחינת שיר פשוט, כפול, משולש, מרובע,

(לקוטי מוהר"ן ב', ח')

שהוא בחינת השיר שלעתידי

י', יק', יק"ו, יקו"ק: הוא בחינת שיר פשוט, כפול וכו', כמובא

בתיקונים (תיקון כ"א), שהוא עולה כולו ע"ב

(לקוטי מוהר"ן ב', ס"ו)

נ נח נחמן נחמן מאמן בגמטריה קטנה עם הכולל, עולה ע"ב

מכל המאמרות הקדושות האלו, מובן בבירור שהנהר היוצא מעדן,

הוא הצדיק יסוד עולם שהוא רבינו נחמן זיע"א, הוא בעצמו השיר פשוט,

כפול, משולש, מרובע שיתער לעתיד, כמובא בתיקוני זוהר

סגולה נפלאה להגיד ולשיר

נ נח נחמן נחמן מאמן

לזכות לכל הישועות

בקשו העלוך שלכם בכתובת SHABAT.BRESLEV@gmail.com